

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol právnej veci žalobcu : **JUDr. M. H.**, bývajúcí v B., zastúpený JUDr. Ľ. H., advokátom v B., proti žalovanému : **Ing. J. B.**, bývajúcí v B., zastúpený JUDr. D. Š., advokátkou v B., **o zaplatenie 2 210 150,-- Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 9 C 9/2004, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2009 sp.zn. 6 Co 118/2009

t a k t o :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2009 sp.zn. 6 Co 118/2009 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 10. decembra 2008 č.k. 9 C 9/2004-181 uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 2 210 150,-- Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 13 % ročne od 1.7.2003 do zaplatenia ako aj trovy konania vo výške 187 416,-- Sk k rukám právneho zástupcu žalobcu, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku úrokov z omeškania návrh zamietol.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. mája 2009 č.k. 6 Co 118/2009-191 odvolanie žalovaného odmietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že v prejednávanej veci bol napadnutý rozsudok doručený právnej zástupkyňi žalovaného 9.3.2009, 15 dňová lehota na podanie odvolania začala plynúť 10.3.2009 a uplynula dňa 24.3.2009 (utorok). Právna zástupkyňa žalovaného podala odvolanie telefaxom 24.3.2009 o 23.30 hod. Odvolanie došlo súdu prvého stupňa 25.3.2009 o 7.45 hod. 15 dňová lehota na podanie odvolania uplynula 24.3.2009, pričom žalovaný podal odvolanie až 25.3.2009, teda oneskorene. Pre posúdenie včasnosti odvolania nebolo rozhodujúce, že odvolanie bolo

odfaxované 24.3.2009 o 23.30 hod., rozhodujúci bol moment, kedy odvolanie došlo súdu prvého stupňa. Uvedené dôvody viedli odvolací súd k tomu, že odvolanie žalovaného odmietol ako oneskorene podané v zmysle ustanovenia § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, prípustnosť ktorého odvodzoval z ustanovenia § 237 ods. 1 písm.f/ O.s.p. a dôvodnosť tým, že odmietnutím podania odvolania žalovaného ako oneskorene podaného mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedol, že dňa 24.3.2009 prostredníctvom telefaxu podal odvolanie, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 24.3.2009 o 23.30 hod., ktorá skutočnosť vyplýva aj z listiny nachádzajúcej sa na č.l. 186 a 187 súdneho spisu. Následne dňa 25.3.2009 o 9.15 hod. bolo predmetné odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa doručené osobne do podateľne Okresného súdu Bratislava III v dvoch originálnych vyhotoveniach. Navrhol zrušiť uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na nové konanie.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ (§ 239 ods. 1 písm.b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239

ods. 2 písm.b/ O.s.p.), alebo uznesenie súdu prvého stupňa o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) za území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorý odmietol odvolanie žalovaného ako oneskorene podané. Keďže dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 239 ods. 1, 2 O.s.p. je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti odmietajúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí.

So zreteľom na žalovaným tvrdený dôvod prípustnosti dovolania, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že v prejednávanej veci mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv,

ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, treba považovať aj vydanie uznesenia o odmietnutí odvolania podľa § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p. v prípade, že podmienky pre takýto procesný postup súdu neboli splnené.

V prejednávanej veci dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania vychádzal z ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Lehota na podanie odvolanie je lehotou zákonnou a nie je možné ju predĺžiť ani skrátiť. Ide zároveň o lehotu procesnú, čo znamená, že stačí, ak je odvolanie v posledný deň odvolacej lehoty podané na súde, alebo sa odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. Môže sa urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami podpísanými zaručeným elektronickým podpisom, podľa osobitného zákona, telegraficky alebo telefaxom. V prípade, že je odvolanie podané telefaxom, treba ho doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu.

Z obsahu telefaxového podania nachádzajúceho sa na č.l. 186-187 spisu (odvolanie žalovaného) sa podáva, že v záhlaví oboch listov (pravý horný roh) bolo prístrojom prijímateľa (Okresného súdu Bratislava III) vyznačený dátum a čas prijatia „24. marec 2009 23.30“.

Z výpisu evidencie prijatých (došlých) telefaxových podaní na Okresný súd Bratislava III v dňoch 24.3. a 25.3.2009 je zrejmé, že odvolanie vo veci sp.zn. 9 C 9/2004 došlo 25.3.2009. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že ustanovenie § 136 ods. 5 kancelárskeho poriadku pojednáva, že telefaxové podania doručené súdu mimo úradných hodín sa opatria odtlačkom podacej pečiatky v deň ich prevzatia podateľňou; pre ďalšie súdne konanie je rozhodujúci dátum ich skutočného doručenia súdu.

Originál odvolania žalovaného bol podaný na prvostupňový súd 25. marca 2009 osobne (viď č.l. 188).

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedených skutočností ustálil, že odvolanie žalovaného podané právnym zástupcom žalovaného telefaxom došlo na súd prvého stupňa – Okresný súd Bratislava III 24. marca 2009 o 23.30 hod., teda včas.

Dovolací súd poukazuje na to, že „právo na súd“, ktorého jedným z aspektov je právo na prístup k súdu nie je absolútne a podlieha určitým obmedzeniam, najmä pokiaľ ide o podmienky prípustnosti opravného prostriedku. Tieto obmedzenia však nesmú zamedziť alebo obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom, alebo v takej miere, že by uvedené právo bolo zasiahnuté v samej svojej podstate. Takéto obmedzenia nebudú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ak nesledujú legitímny cieľ, alebo ak neexistuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a cieľom, ktorý má byť dosiahnutý (viď Hornáček proti Slovenskej republike – právo na prístup k súdu).

V prejednávanej veci je preto nepochybné, že žalovaný odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote a pokiaľ dovolací súd jeho opravný prostriedok odmietol ako oneskorene podaný, odňal mu možnosť pred súdom konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takomto konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.), keď v konaní bola zistená vada, pre ktorú bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. mája 2010

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Jarmila Uhlířová